Balatonszőlős Község
Önkormányzata

Polgármester
8233 Balatonszőlős, Fő u. 9. polgarmester@balatonszolos.hu

Szám: 101/...-.../2022.
Előterjesztő: Mórocz László polgármester
Előkészítő: Encz Evelin hatósági ügyintéző

ELŐTERJESZTÉS 5. NAPIRENDI PONT

A Képviselő-testület 2022. június 21-i ülésére

Tárgy: Az Önkormányzat 58/2021. (VI.22.) számú határozat módosítása
Melléklet: Bakonykarszt Zrt. tájékoztatója

Tisztelt Képviselő-testület!

Az elmúlt időszakban településünkön jelentősen megnövekedett az ingatlanvásárlási forgalom, a megvásárolt ingatlanok felújítása, bővítése, lakhatóbbá tétele kapcsán nagyobb lett többek között a vízigény, és ezzel a vízhálózatra való rácsatlakozási igény a külterületi ingatlanok esetében is, mivel jellemzően itt, a zártkerti területeken vesznek elsősorban nyaraló céljára történő hasznosítás céljából ingatlanokat.

A Bakonykarszt Zrt. szóban is jelezte már több alkalommal, illetve 2022. június 8-án kelt levelében írásban is a vízhálózat használattal kapcsolatos megnövekedett igényeket, amelyet a jelenlegi vízmű rendszer egyre inkább nem tud már biztonságosan kiszolgálni. Ennek fő oka, hogy a rendelkezésre álló vízkapacitást meghaladja a felhasználói igények jelentős növekedése.

Említett levelében a Bakonykarszt az alábbiak szerint fogalmazott:

A fogyasztói szokások megváltozása miatt a Balaton-felvidéki szőlőhegyek, üdülő övezetek esetében 2021. év nyarán még az előző évekhez képest is extrém magas vízfogyasztások jelentkeztek. Ezzel egy időben az elmúlt évek száraz, csapadékhiányos időszakai miatt vízbázisaink nyugalmi- illetve üzemi vízszintjei jelentősen (több métert) csökkentek. Ezen okok miatt, hosszú idő óta először 2021. év nyarán locsolási korlátozást kellett bevezetni több településen a térségben.

Megfogalmazták, hogy a hosszú távú, biztonságos ivóvízellátáshoz a víziközmű-rendszereken fejlesztés szükséges, amihez pénzügyi forrást kell találni. A fejlesztéseket akár lépcsőzetesen, időben ütemezve lehetne megoldani. A víziközmű-rendszerek fejlesztésének végrehajtásáig, a 2022. évi nyári vízfogyasztások biztosíthatósága miatt azt javasolják az önkormányzatoknak, hogy képviselő testületi határozatban - átmeneti jelleggel - tiltsák meg:

- a vízellátó hálózat bővítését elsősorban külterületen, de akár belterületen is.
- a meglévő vízellátó hálózatokra történő új ivóvíz bekötések kialakítását.

A belterületi ingatlanok vízrákötésének megtiltását egyelőre nem célszerű elrendelni, hisz ezen ingatlanok jellemzően állandóan lakott lakóingatlanok. Ha esetleg olyan helyzet fordulna elő, hogy a kapacitásigény annyira megnő, hogy a rendszer biztonságos működtetését veszélyezteti, akkor lesz indokolt a tiltás bevezetése. Jogszabályilag nehezebb is alátámasztani ezt a tiltást.

A külterületi vízhálózat bővítésének, illetve a vízhálózatra történő új rácsatlakozások megtiltását jogszabályi előírások is lehetővé teszik az alábbiak szerint:

A **víziközmű-szolgáltatásról szóló 2011. évi CCIX törvény** (továbbiakban: Vksztv.) 1. § (1) bekezdés d) pontja a víziközmű-szolgáltatás alapelvei között kimondja:

„d) **a szolgáltatói felelősség elve:** a víziközmű-szolgáltató a 15. § (2) bekezdés a) - c) pontja szerinti szerződés (a továbbiakban együtt: üzemeltetési szerződés) hatálya alatt az ellátási területen a víziközmű-szolgáltatás nyújtásáról e törvény előírásai szerint gondoskodik; a szolgáltatói felelősség körében **a víziközmű-szolgáltató a rábízott víziközmű-szolgáltatás keretében - a víziközmű-rendszer teljesítő képességének mértékéig - fogadja a víziközmű-rendszerre rácsatlakozni kívánó** természetes és jogi személyek, jogi személyiség nélküli jogalanyok **igényeit, a felhasználóknak ivóvizet szolgáltat,** elvégzi a felhasználási helyen keletkező szennyvizek összegyűjtését, elvezetését és tisztítását,"

A **víziközmű-szolgáltatásról szóló 2011. évi CCIX. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 58/2013. (II.** 27.) **Korm. rendelet** (továbbiakban: Rendelet) 55. § (1) és (3) bekezdése kimondja:

„(1) A víziközmű-törzshálózat mentén fekvő ingatlanoknak a víziközmű-hálózatba történő ***bekötését a víziközmű-szolgáltatónál az ingatlan tulajdonosa vagy egyéb jogcímen használója*** *az ingatlan tulajdonosának írásbeli hozzájárulásának birtokában* ***kezdeményezheti*** *(a továbbiakban: igénybejelentés)..."*

„(3) A víziközmű-szolgáltató az igénybejelentést a kézhezvételét követő 5 napon belül ***elutasítja****, ha*

a) ***a törzshálózat műszakilag nem elérhető****, vagy annak* ***kapacitása nem elegendő az igényelt szolgáltatás biztosítására****,.. "*

A **Vksztv.** 53. § (1) és (2) bekezdése rögzíti:

„(1) Az adott felhasználási hely tekintetében a közszolgáltatási szerződés megszűnik, ha

c) a víziközmű-szolgáltató a közszolgáltatási szerződést a (2) bekezdésben meghatározott okból azonnali hatállyal felmondta.

(2) A közszolgáltatási szerződést a víziközmű-szolgáltató azonnali hatállyal kizárólag **akkor mondhatja fel, ha**:

a) annak fenntartása a víziközmű-rendszer **teljesítőképességét meghaladó igénybevételt** eredményez... "

A testület döntésének megalapozásához kiegészítő információ még, hogy a külterületi vízellátó hálózat bővítésének, valamint a meglévő vízellátó hálózatokra történő új ivóvíz bekötések kialakításának korlátozhatóságát **az alapvető jogok biztosának jelentése** az AJB-858/2017. számú ügyben is alátámasztja, melynek indoklási részében az alábbiak szerint ír (*a dőlten szedettek kivonatok az említett jelentésből*)

„Az Mötv. 10. § (1) bekezdése szerint a helyi önkormányzat ellátja a törvényben meghatározott kötelező és általa önként vállalt feladat- és hatásköröket.

A 13.§ (1) bekezdésének 21. pontja szerint a helyi közügyek, valamint a helyben biztosítható közfeladatok körében ellátandó helyi önkormányzati feladat a víziközmű-szolgáltatás, amennyiben a víziközmű-szolgáltatásról szóló törvény rendelkezései szerint a helyi önkormányzat ellátásért felelősnek minősül.

A Vksztv. tartalmazza a részletszabályokat az ellátási felelősséggel kapcsolatban. Az 1.§ c) pontja határozza meg az ellátási felelősség elvét: e törvényben meghatározottak szerint az állam vagy a települési önkormányzat (a továbbiakban együtt: ellátásért felelős) kötelessége és joga gondoskodni a közműves ivóvízellátással és a közműves szennyvízelvezetéssel és –tisztítással kapcsolatos víziközmű-szolgáltatási feladatok elvégzéséről.

Az AJB-1314/2013. jelentésben megfogalmazottakat fenntartva, álláspontom szerint a fenti jogszabályok együttes értelmezéséből levonható az a következtetés, hogy azokban az esetekben, amikor a víziközmű-szolgáltatásról szóló törvény alapján az önkormányzatot vagy az államot terheli az ellátási felelősség, akkor azokon a településeken - annak bel- és külterületén egyaránt - víziközmű-szolgáltatással kötelesek gondoskodni az egészséges ivóvíz ellátásról, ***amennyiben az rendelkezésre áll.***

Ismert folyamat, hogy a nagyvárosok peremvidékére kiköltözők idővel igényt tartanak ugyanazon lakhatási körülményekre, közművesítettségre, közszolgáltatásokra, amelyek a belső településrészeken adottak. A kötelezően ellátandó közszolgáltatások megvalósításának módját azonban befolyásolja az adott település gazdasági, pénzügx1 helyzete, teherbíró képessége. ***A külső településrészeken élő lakosok közműves ivóvízellátásra vonatkozó elvárásai, ha mégoly érthetőek is nem feltétlenül bírnak alapjogi relevanciával.***

Végezetül a Vidékfejlesztési Minisztérium AJB-1314/2013. számú vizsgálatom során adott véleményéből idézve hangsúlyozom, hogy Magyarország minden lakosának Alaptörvényben rögzített joga az egészséges ivóvízhez való hozzáférés, amely jog biztosítását a törvény alapján az ellátásért felelős állam vagy önkormányzat, illetve közüzemi ivóvízellátás hiányában a lakosság számára a helyi önkormányzat köteles biztosítani. Ez alapján az államon és önkormányzaton kívül további ellátásért felelős nem nevesíthető. ***Az ellátásért való felelősségét az önkormányzat akkor vállalja egy adott földrajzi helyszínen, amikor állandó vagy ideiglenes jelleggel lakhatási engedélyt ad egy, vagy több személy számára, mivel ekkor mérlegelheti a kötelezettségei teljesíthetőségének feltételeit, és annak költségeit."***

Végezetül még egy információ az alapvető jogok biztosának fenti jelentéséből készült kivonatok utolsó mondatához: a Vgtv. 1. melléklet 32. pontja szerint ***lakott terület:*** a település közigazgatási területének belterületi része, valamint az övezeti besorolástól függetlenül minden olyan külterületi településrész, ahol a nyilvántartott földrészleteket (ingatlanokat) tekintve **legalább 50%-ban állandó tartózkodási hely szerint bejelentett (nyilvántartott) lakosság él**, és a területfelhasználás, valamint az infrastruktúra-hálózat kialakítása a települést érintő - jóváhagyott - országos és térségi területrendezési tervekkel összhangban lévő településrendezési tervnek megfelel.

A fentiek alapján összegezhető, hogy a külterületi, de akár a belterületi ingatlanok esetében korlátozhatók, megtilthatók az új vízrákötések, illetve a hálózat bővítése az önkormányzat, mint ellátásért felelős által, amelyhez a jogszabályi alátámasztás, illetve az alapvető jogok biztosa által megfogalmazott jelentés is lehetőséget ad.
A jogszabályi lehetőségen túl a tilalmat indokolja a rendszer teherbíró-képességének csökkenése, az aszályos időszak miatt a csökkentett mértékű vízhozammal rendelkezésre álló vízbázis készlet, és ehhez kapcsolódóan az üzemeltető, közmű-szolgáltató Bakonykarszt Zrt. tájékoztatója és kérelme a rendszer használatának korlátozásával, sőt egyenesen az új rákötések tiltásával kapcsolatban.

Javaslom, hogy határozatot módosítsuk az alapján, hogy az új rákötéseket a hálózatra, valamint belterületen csak a beépíthető, és arra építési engedéllyel rendelkező ingatlanok rákötéséhez járuljon hozzá.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy az előterjesztést megtárgyalni és elfogadni szíveskedjen.

Balatonszőlős, 2022. június 13.

Mórocz László
polgármester

HATÁROZATI JAVASLAT

.../2022. (VI. 17.) képviselő-testületi határozat

Balatonszőlős Község Önkormányzatának Képviselő-testülete megtárgyalta „**Az Önkormányzat 58/2021. (VI.22.) számú határozat módosítása**" című napirendet és az alábbiak szerint dönt:

1.) Balatonszőlős Község Önkormányzatának Képviselő-testülete, mint a víziközmű-szolgáltatásról szóló 2011. évi CCIX törvény (továbbiakban: Vksztv.) 1. § (1) bekezdés c) pontja szerinti közműves ivóvízellátással kapcsolatos ellátásért felelős, figyelemmel Bakonykarszt Víz- és Csatornamű Zrt, mint víziközmű-szolgáltatónak a víziközmű-rendszer kapacitásának korlátairól szóló tájékoztatójára, a település vízfogyasztásának ellátás biztonságára átmeneti jelleggel megtiltja Balatonszőlős közigazgatási külterületén a vízellátó hálózat bővítését, illetve a meglévő vízellátó hálózatokra történő új ivóvíz bekötések kialakítását, egyben felhatalmazza a víziközmű-szolgáltató Bakonykarszt Víz- és Csatornamű Zrt-t, hogy a Vksztv. 1. § (1) bekezdés d) pontjára, valamint a víziközmű-szolgáltatásról szóló 2011. évi CCIX. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 58/2013. (II. 27.) Korm. rendelet 55. § (1) és (3) bekezdésére figyelemmel a külterületen jelentkező vízhálózat bővítéssel és a meglévő vízhálózatokra történő új vízbekötéssel kapcsolatos igényeket elutasítsa. A Képviselő-testület dönt továbbá arról, hogy belterületen csak a beépíthető, és arra építési engedéllyel rendelkező ingatlanok rákötéséhez járul hozzá.

2.) A Képviselő-testület fenntartja magának a jogot, hogy írásos kérelem esetén méltánylást igénylő egyedi esetekben a képviselő-testület mérlegelési jogkörében az e határozat 1.) pontjában foglaltaktól eltérően is dönthet.

3.) A Képviselő-testület megbízza az alpolgármestert, hogy e határozatáról a Bakonykarszt Víz- és Csatornamű Zrt.-t, mint víziközmű-szolgáltatót értesítse, valamint az ellátás biztonsága és a műszaki fejlesztési lehetőségek érdekében egyeztessen a víziközmű-szolgáltatóval.

4.) A képviselő-testület a jelen határozat 1) pontja szerint elrendelt tiltást 2022. július 1-től e határozat visszavonásáig tartja fent.

Felelős: Mórocz László polgármester
Határidő: értelem szerint